

॥ १२ ॥ निवापेन पितृतर्पणेन ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ अपिचात्रवात्सल्यादिधर्ममाल्यादिलाभः संकल्पसमकालं सिध्यतीत्यर्थः ॥ १६ ॥ त्रिवर्गो धर्मार्थकामास्तैः सहिता गुणानां सत्वरजस्तमसां निर्वृत्तिः कृतार्थता मुक्तिहेतोः सत्वगुरुष्वन्यताख्यातेर्जननाञ्जष्टाधिकारतेत्यर्थः शिष्टानां तत्त्वमसीत्यादिवाक्यैर्गुरुभिरनुशिष्टानां ॥ १७ ॥ उच्छः कणश आदानेन दत्तिर्जीवनमस्य कामसुखं आरंभाश्चेति द्वंद्वः ॥

भवतिचात्रश्लोकः अतिथिर्यस्य भग्नशो गृहात्प्रतिनिवर्तते ॥ सद्त्वादुष्कृतं तस्मै पुण्यमादाय गच्छति ॥ १२ ॥ अपिचात्रयज्ञक्रियाभिर्देवताः प्रीयंते ॥ निवापेन पितरो विद्याभ्यासश्रवणधारणेन ऋषयः ॥ अपत्योत्पादनेन प्रजापतिरिति ॥ १३ ॥ श्लोकौ चात्र भवतः वात्सल्यात्सर्वभूतेभ्यो वाच्याः श्रोत्रसुखागिरः ॥ परितापोपघातश्च पारुष्यं चात्र गर्हितं ॥ १४ ॥ अवज्ञानमहंकारोदंभश्चैव विगर्हितः ॥ अहिंसा सत्यमक्रोधः सर्वाश्रमगतं तपः ॥ १५ ॥ अपि चात्र माल्याभरणवस्त्राभ्यंगनित्योपभोगनृत्यगीतवादित्रश्रुतिसुखनयनाभिरामदर्शनानां प्राप्तिर्भक्ष्यभोज्यलेद्यपेयचोष्याणामभ्यवहार्याणां विविधानामुपभोगः स्वविहारसंतोषः कामसुखावाप्तिरिति ॥ १६ ॥ त्रिवर्गगुणनिर्वृत्तिर्यस्य नित्यं गृहाश्रमे ॥ समुखान्यनुभूयेह शिष्टानां गतिमाप्नुयात् ॥ १७ ॥ उच्छद्वृत्तिर्गृहस्थोयः स्वधर्माचरणे रतः ॥ त्यक्तकामसुखारंभः स्वर्गस्तस्य न दुर्लभः ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारते शांति ० भृगुभरद्वाजसंवादे एकनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९१ ॥ ॥ ७३ ॥ भृगुरुवाच वानप्रस्थाः खल्वापि धर्ममनुसरंतः पुण्यानि तीर्थानि नदीप्रस्रवणानि सुविविक्तेष्वरण्येषु मृगमहिषवराहशार्दूलवनगजाकीर्णेषु तपस्यंतो नुसंचरंति त्यक्तग्राभ्यवस्त्राभ्यवहारोपभोगावन्यौषधिफलमूलपर्णपरिमितविचित्रनियताहाराः स्थानासनिनोभूमिपाषाणसिकताशर्करावालुकाभस्मशायिनः काशकुशचर्मवल्कलसंवृतांगाः केशश्मश्रुनखरोमधारिणो नियतकालोपस्पर्शना अस्कंदितकालबलिहोमानुष्ठायिनः समिक्तुशकुसुमापहारसंमार्जनलब्धविश्रामाः शीतोष्णवर्षपवनविष्टं भविभिन्नसर्वत्वचोविविधनियमोपयोगचर्यानुष्ठानविहितपरिशुष्कमांसशानितत्वगस्थिभूताधृतिपराः सत्वयोगाच्छरीराण्युद्दहंते ॥ १ ॥ यस्त्वेतां नियतश्रयं ब्रह्मार्षिर्विहितां चरेत् ॥ स देहदग्निवद्दोषान् जयेद्भोकांश्च दुर्जयान् ॥ २ ॥

॥ १८ ॥ इति शांति ० मो ० नै ० भा ० एकनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९१ ॥ ॥ ७३ ॥ सिकताः सुक्ष्मपाषाणपांसवः शर्कराः कर्करसहिता मृत् वालुकाः लघूपलमिश्राः ॥ १९ ॥ उपस्पर्शनं स्नानं बलिः भूमावाहुतिः होमः बन्धौ बलिहोमयोः कालेनुष्ठायिनः विष्टं भः हेलनया सहनं नियमः पंचाग्यादिसाधनं उपयोगः आहारसंकोचः चर्यापर्यटनं विहितं विधानं ॥ १ ॥ २ ॥